

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 26/04-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. januára 2004 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. V. H., bytom M., pre namietané porušenie jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Michalovce v konaní vedenom pod sp. zn. 16 NcPo 2/03, ako aj jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach č. k. 11 NcC 21/03-29 z 30. septembra 2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. V. H. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. decembra 2003 doručená sťažnosť JUDr. V. H., bytom M. (ďalej len „sťažovateľ“), v ktorej namietal porušenie jeho základných práv podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 NcPo 2/03 a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 11 NcC 21/03-29 z 30. septembra 2003 (ďalej len „uznesenie

z 30. septembra 2003“). Následne sťažovateľ ďalším podaním z toho istého dňa požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom v tejto veci.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ podal okresnému súdu žalobu proti Okresnému stavebnému bytovému družstvu v Michalovciach (ďalej len „odporca“) o spísanie závädy s príslušenstvom. Vo veci konajúci zákonný sudca okresného súdu, ako aj všetci sudcovia okresného súdu požiadali o vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci z dôvodu ich zaujatosti voči sťažovateľovi. Podľa sťažovateľa dôvodom podania predmetných námietok zaujatosti zo strany sudcov okresného súdu bolo to, že ich „opísal v sťažnosti“ a „že ich uráža“. Sťažovateľ sa o sudcovej námietke zaujatosti dozvedel až z uznesenia krajského súdu č. k. 11 NcC 21/03-29 z 30. septembra 2003, ktoré mu bolo doručené. K opodstatnenosti podaných námietok vo svojej sťažnosti ďalej uviedol: *„Nemohol som k jeho námietke včas písomne, alebo ústne reagovať. Nemohol som, nebolo mi umožnené dokázať, že tvrdenie sudcu nie je zákonným dôvodom na jeho vylúčenie, ako aj u ostatných sudcov, nebol k tomu vypočutý ani môj klient s ktorým som sa pojednávaní zúčastňoval, nebola mne a ani môjmu klientovi uložená pokuta v tejto veci ako poriadkové opatrenie v zmysle ust. § 53 Obč. súdneho poriadku, za sťažovanie práce sudcu, za urážky a iné marenia jeho úkonov riešenej veci. (...)“* V rámci svojej argumentácie sťažovateľ tiež konštatoval, že dôvodom podania námietok zaujatosti sudcu nie je ani podávanie sťažností pre zdĺhavosť konania, pokiaľ samotný účastník konania ani jeho právny zástupca ničím nesťažujú prácu sudcu v riešenej veci, ani podanie ústavnej sťažnosti ústavnému súdu, ako ani podanie sťažnosti podľa zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov. V závere svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol: *„(...) Objasnenie problému je však jednoduché: Jeden z mojich klientov obvinil JUDr. A. Ch., predsedu súdu v Michalovciach z toho, že sa dal podplatiť odsúdeným v trestnej veci uzatvorenej týmto súdom, ktorý môjmu klientovi spôsobil vážnu ujmu zdravia s trvalými následkami.*

Takýmto spôsobom sa mne sťažovateľovi teraz JUDr. A. Ch. a spol. mstí.“

V predmetnej sťažnosti sťažovateľ navrhol ústavnému súdu vydať rozhodnutie nasledujúceho znenia: „1. Zrušiť uznesenie Krajského súdu Košice sp. zn. 11 NcC 21/03-29 zo dňa: 30. 9. 2003 ako nezákonné, odporujúce Ústave SR.

2. Prikázať Okresnému súdu Michalovce vo veci, číslo konania: 16 NcPo 2/03 konať bez ďalších prietahov.

3. Priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie 100 000,- Sk za nečinnosť, za porušenie základného práva sťažovateľa zaručeného ústavou a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, za stratu klienta (podnikateľskej aktivity), ako aj zaviazať súd v Michalovciach nahradiť sťažovateľovi vzniklé trovy konania.“

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namietal porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 NcPo 2/03 a žiadal, aby ústavný súd okrem iného prikázal okresnému súdu v predmetnej veci konať.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01).

Konanie v predmetnej veci na okresnom súde začalo 8. apríla 2003. Krajský súd uznesením z 30. septembra 2003 rozhodol, že všetci sudcovia okresného súdu sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 16 NcPo 2/03 a súčasne túto vec prikázal na ďalšie konanie Okresnému súdu Rožňava. Vzhľadom na krátkosť doby trvania predmetného konania na okresnom súde (iba päť mesiacov), počas ktorej bolo v súvislosti s predmetnou vecou rozhodované na krajskom súde o námietkach zaujatosti sudcov okresného súdu voči sťažovateľovi, uvedené konanie podľa názoru ústavného súdu nemohlo byť poznačené takými priet'ahmi, ktoré by spôsobili zásah do sťažovateľovho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z vyššie uvedených skutočností teda vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie čl. 48 ods. 2 postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 16 NcPo 2/03 je zjavne neopodstatnená.

2. Podľa sťažovateľa došlo uznesením z 30. septembra 2003 k porušeniu jeho práva „nebyť odňatý zákonnému sudcovi“ podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Z tohto uznesenia vyplýva, že krajský súd v ňom rozhodol o vylúčení všetkých sudcov okresného súdu z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 16 NcPo 2/03 a súčasne predmetnú vec prikázal na ďalšie konanie Okresnému súdu v Rožňave.

Ústavný súd už vyslovil, že právo osoby „nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi“ nemožno interpretovať až tak extenzívne, aby sa spájalo s osobou jediného sudcu. Účel základného práva priznaného čl. 48 ods. 1 ústavy sa splní, keď o práve občana rozhodne sudca pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť, za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu, ktorý je oprávnený konať a rozhodovať určitý druh súdnej agendy. (II. ÚS 15/96)

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade

a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Po oboznámení sa s obsahom uznesenia z 30. septembra 2003 dospel ústavný súd k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, uviedol v ňom skutkové zistenia, o ktoré oprel svoje rozhodnutie, ako aj ustanovenia príslušných právnych predpisov, podľa ktorých zistený skutkový stav posúdil. Potvrdením tejto skutočnosti je aj ďalej citovaná časť odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu: „(...) *Vzhľadom na to, že samotní sudcovia priznali tento negatívny (záporný) vzťah k navrhovateľovi, je táto skutočnosť sama o sebe postačujúcou na to, aby mohla ovplyvniť ich objektívny postoj k navrhovateľovi v ďalšom konaní a rozhodovaní. Strata objektívneho pohľadu na vec, je dôvodom pre vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania vo veci. (...)*“

S ohľadom na uvedené ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že z predloženej sťažnosti ani z k nej pripojeného napadnutého rozhodnutia krajského súdu nevyplýva nič, čo by svedčilo o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti záverov vyvedených krajským súdom, a teda o porušení sťažovateľovho práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Krajský súd postupoval totiž v súlade so zákonom (Občiansky súdny poriadok), a teda takým postupom nemohol porušiť základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

Z vyššie uvedených skutočností teda vyplýva, že sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením z 30. septembra 2003 je zjavne neopodstatnená.

Z dôvodov uvedených v bodoch 1 a 2 časti II tohto uznesenia ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku sťažovateľa na ochranu ústavnosti bolo už potom bezpredmetné rozhodovať o jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2004